

Nro. 24.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Septembernek 22-dik napján 1795.
esztendőben.*

Német Birodalom.

A' *Hessen-Casseli* Landgróf a' Prussia király példája szerént, és közbenjárása által, Aug. 28-dik napján különös békességre lépett a' Fr. republikával. Ennek következő tikkelyei vagnak. 1.) Békesség, barátság, és jó egyet értés legyen a' Fr. republika, és *Hessen Casseli* Landgróf közt. 2.) Ezen békességnek ratificátiója után, mind a' két rész közt szünnyenek meg az ellenségeskedések, és sem az egyik sem a' másik rész semmi szin alatt, sem pénzel, sem eleséggel, sem munitióval ne segítse az ellenséget egy más ellen. 3.) Valameddig az Anglusokkal való háború tart, addig az Anglusok és a' *Hessen-Casseli* Landgróf

A a

közt vólt segítségbéli tractát se ne folytassa, se meg ne újítsa az útólsóbb. 4.) Az ellenség trup-jainak által menetelére nézve a' Prussiai királyi és Fr. respublika közt lévő békesség pontyaihoz tartsa magát a' *Hessen-Casseli* Landgróf 5.) A' N. Birodalommal szerzettendő békességig mind a' *Reinfelsi* erősség, mind a' Landgrófhöz tartozó, és a' Rénusnak bal óoldalán fekvő *Katzenelnbogeni* Grófság a' Fr. respublika birtokában maradjanak. 6.) A' két nemzet közt való régi kereskedésbéli tracta újítasson meg. 7.) A' háborúnak kezdetétől fogva sequestráltatott jószágok adattassanak vissza. 8.) Két hólnap elforgása alatt minden számra és rangra való tekintet nélkül váltassanak fel a' hadi foglyok, ki vévén azokat a' fog-ságba esett Hassiai katonákat, a' kik Angliának zsóldjában vóltanak. 9.) Ennek a' békességes traktának a' két rész ratificatiója után, mellynek egy hólnap alatt végbe kell menni, legyen ereje. — Szerzettett *Báselben Fructidornak* 11-dik napján, a' Fr. respublikának 3-dik esztendejében (*Aug. 28-dik nap. 1794.*) *Barthelemy Ferentz, Escheni B. Weitz Fridrik Zsigmond.*

Regensburgból Sept, 5-dikén. A' jövő hétfőn fognak a' Birodalombéli Collegiumok a' békességet szerző követeknek adandó instructiókról tanátskozni. —

Hadi Történetek és Környüállások.

Neuwied szomszédságából *Romesdorfból* azt írja Sept. 12-dikén Gróf *Clerfayt* fő hadi vezér, hogy az *Eichelcamp* mellett Sept. 6-dikán *Rénuson* által jött Frantziáság 20 ezer főre ment legyen, kiknek számát az annakutánna által jöttekkel 50000-re szaporodottnak lenni mondgyák a' *Frankfurti* közönséges és magános levelek, a' kik *Düsseldorffnak*, *Mühlheimnek* *Eberfeldnek*, *Ordenbachnak*, és több apróbb városoknak el fog-

lalása után, egész *Siegburgig* nyomultak előre, és oda is bé mentenek.

Mindgyárt akkor kurirt küldött Gr. *Clerfayt* Gr. *Wurmser*hez a' *Brisgóviai Freyburgba*, mind azért, hogy ötet ezen történetről tudósítsa, mind azért, hogy vele egyet értőleg lévén hasznos rendeléseket tehessenek az ellenség tovább való menetelésnek meg akadályozására; önnön maga pedig a' *Láhn* folyó vize mellett való *Limburg* városába ment, hogy a' nevezett folyó vizen túl tábor helyet válasszon magának, és oda húzassa a' kormánya alatt lévő Cs. Kir. seregeket. Utánna ment *B. Boliö* hadi Tármaster is egynéhány Cs. K. hadi tisztekkel.

Frankfurtból Sept. 12 ikén. A' Frantziák mind elébb elébb nyomúlnak, által mentek a' *Wieper* vizén, el foglalták *Urbachot*, és már tegnap *Siegburg* alá mentek. A' Cs. Kir. seregek a' *Láhn* folyó vizének jobb partyára huzták magokat, oda ment a' Gróf *Ehrbach* Generális corpora is. *Moguntziánál Sept. 11-dikén*, egy *Luftballont*, az az levegő égben repülő hajót botsátottak fel a' Frantziák reggel és délután *Oppenheim* környékén. — Ugyan ezt miveltek *Mombach* és *Bodenheim* közt, és egy óráig recognoscirozták a' környékeket.

A' *Frankfurban*, és annak vidékén fekütt Prusssiai seregek marsba indulván közelebb vonták magokat a' demarcationális lineához; némelly része *Niddában*, más része *Rödelheimben*, ismét más része *Homburgban* telepedett le, egy része pedig *Wetzlar*, *Münster*, *Braunfels*, és *Weilburg* alá ment, *Homburgba* lészzen az ezen seregeket kormányozó General Majórnak *Lárisnak* fő kvártélyja is. *Limburg* alatt 12 ezer emberre való tábor helyet mérettek ki a' Cs. K. vezérek.

Strafsburgból Sept. 4-dikén. Még most is éjjel nappal marsiroznak a' hadi seregek a' *Rénus* felső környékére. — Úgy hallatik, hogy *Pi-*

chegrü Generálisnak semmi szándéka nints a' *Rénuson* való által menetelre, hanem inkább az azon által szándékozó *Wurmser* Generálisnak, és *Conde* hertzegnek meg akadályozására. Az utólsóbb a' *Báseli cantonon* által akar Fr. Országba bé ütni, és már *Reinfeld* mellett el is foglalt egy szigetet. Mi mindazáltal semmi nyughatatlanságot nem szenvedünk, tökéletes bizodalunk lévén *Pichegrü* Generális hadi tálentomaiban.

Egy Sept. 12 dikén költ Frankfurti magános tudósításból ezeket olvassuk: — A' Frantziák *Mühlheimot*, *Eberfeldet* sőt *Siegburgot* is el foglalták, hadi erejek naponként mind jobban jobban nevedik, a' *Moguntziai* és *Ehrenbreitsteini* erősségeknek két hólnapnál továbbra nintsen eleségek, tegnap *Oppenheimnél* kétszer, ma pedig *Moguntziánál* luft ballont botsátottak fel a' Frantziák, mi végre meg mutattya a' következés.

Frankfurtból Sept. 14-ikén. A' *Düsseldorffban* lévő Palatinátusi garnison kapituláció mellett adta fel ezen várast a' Frantziáknak, a' melly következendő tikkelyekből állott: 1.) Az egész Palatinátusi garnison, avagy katona őrizet fegyverével és bagásiával való szabad el menetelt nyer. 2.) Mindazáltal arra kötelezi magát, hogy elztendő el forgása alatt nem szolgál a' Fr. respublika ellen. — 3.) Minden ottan lévő ágyúk, munitziójok és fortifikációra való plánnumok által adattassának a' Frantziáknak. 4.) Hogyha Cs. Kir. seregek vólnának ottan, azok hadi foglyok legyenek. — 5.) Minden Fr. emigránsok adattassanak kézbe. 6.) Szabadtságában fog állani B. *Hompesch* ministernek ott maradni, vagy onnan el menni.

Düsseldorfból Sept. 8-dikán. A' múlt szombaton éjfélkor által jöttek a' Frantziák a' *Rénuson* a' szomszédtságunkban lévő *Hám* nevü helység mellett, és mindgyárt akkor hozzá fogtak az ágyúzáshoz, melly egész viradtig tartott. Vasár-

nap kapitulált a' váras, kevés kárt vallott az ágyúzás miatt, mind a' váras mind a' lakosok a' Fr. védelme alatt vagynak. *Kleber* Fr. Generálisnak nállunk vagyon fő kvártély. Mind *B. Hompesch* minister, mind az egész kórmányszék engedelmet nyertek az itt való maradásra. A' Frantziák 50000-en jöttek által a' Rénuson, a' melly alkalmatossággal 400 ember hüllött el, és esett sebbe közülök; az utólsóbbak közt vagyon *Dumas* Generális is. Már most álló hid vagyon a' Rénuson, e' mellett két repülő hid készitetett. Tsaknem egészen által jött a' Fr. lovasság és ártilleria, melly 150 ágyúból áll.

Olasz Ország.

Az egész Pedemonti tartományban bőv aratás lévén, egynéhány királyi parantsolatok készitetek és hirdetettek ki *Turinban* Aug. 28-dikán, mellyek az eleségnek meg bővítését, és óltsóságát tárgyazzák. 35000 zsák búzának Helvetziába való ki vitetésére adott engedelmet a' Szárdinai király, olly feltétellel, hogy azokért szarvas marhákat adgyanak a' Helvetusok. Ellenben keményen meg tiltotta, hogy senki se mérészellyen a' Frantziáknak eleséget el adni.

Szavonából Sept. 6-dikán. Az egész Olasz Országi Cs. Kir. ármádia számára téli kvártélyok készitetek környékünkön, a' fő kvártély várasunkban lészzen. Ezen környülállásokból azt a' következtést húzzuk ki, hogy *Dévins* hadi Tármesmester, a' jövő télen is meg akar maradni az általa el foglaltatott Génuai helységekben, a' melly végre egynéhány filegóriákat, és sántzokat készitetett. Most már jobb indulattal viseltetnek a' Génuai parasztok a' Cs. K. seregekhez, mint annakelőtte, mind azért, hogy jó hadi fenytéket tartanak a' tisztek, mind pedig azért, mivel nem haszontalan papirossal, hanem pengő pénzel fizetnek a' katonák az eleségért.

Génuából Sept. 3-dikán. Noha olly szorossan blokirozzák is az Anglus hajók kikötő helyünket, hogy sokszor flintából való golyóbissal is el lehetne őket érni: még is mindazáltal gyakorta által tsúfznak közöttök a' Fr. Országba szándékozó eleséges hajók. A' *Devins* hadi tármester szolgálattára küldetett Anglus gesvader 4 Fr. és 7 Génuai eleséges hajót vett el *Alassio* és *Languiglia* környékén. Két Anglus fregátta egy Spanyol eleséges hajót rablott el és vitt bé a' *Vádoi* kikötő helybe.

Spanyól Ország.

A' Frantziák, és Spanyolok közt szerzett békeség ki hirdetésének alkalmatosságára halasztott a' Spanyol király két leányainak, úgymint *Mária Amáliának*, és *Mária Louisának*, az elsőbbnek a' király testvérével Anton Paschalissal, az utólsóbbnak pedig a' Pármai hertzeg fiával *Lajossal* való özve szerkeztetések.

Egy *Bartzellónai* levél 3000 emberre teszi a' Frantziáknak a' *Cerdagnai* tartományban történt utólsó tsatában szenvedett veszteségeket, a' Spanyolokét pedig 186 hóltakra, és 380 sebbe estekre. *Mont-Louist* is el foglalták volna, ha a' két nemzet közt szerzett békeségnek hírét *Urutia* Spanyol Generális ki nem hirdettette volna, mellynek hallásán annyira örvendettek az egymás ellen viaskodott armádiák, hogy mindjárt akkor egymás látogatására mentek a' Spanyol és Frantzia tisztek. —

A' *Navarrában* és *Biskáyában* esett hadi történetekről következő környülállásokat hord elő a' múlt szombaton költ Bétsi udvari diarium. — Minekutánna *Biskayából* kiűzték volna a' Frantziák a' Spanyol hadi seregeket, egyenesen *Castilia* felé vették úttjokat, és egy véghelyi városba

Miranda d' Ebroa bé is tsaptak, 's azt egészen fel prédálták; hanem ölzve tsatolván magokat a' Spanyolok a' fegyveres parasztokkal, rajtok ütöttek, a' prédát tőlök el szedték, és mezsze üzték. *Navarrában is* véres tsata történt közöttök Jul. 22-dikén *Pampelonától* három mélföldnire, de kétséges kimenetellel. Annakutánna minden parasztot 15 elztendőstől fogva 60 elztendősig ölzve gyűjtven, és fegyverbe öltöztetven a' Spanyol vezérek, Aug. 8-dik napján el akartak indulni olly fel tétellel, hogy ismét rajtok üssenek a' Frantziákon; hanem Aug. 7-dikén kurir érkeztven Madritból Bajjonnébe *Yranda Marchió*hoz, a' ki már annakelőtte egynéhány hetekkel békességes alkuba botsátkozott *Serment* Fr. nemzeti képviselővel, békességet vitt, a' melly mindjárt másnap mind a' két armádiánál ki hirdettetett.

Barcellonába és Majorkába 40 eleséges hajók készitettek ki a' király parantsolattyára. A' múlt hólnapnak 19-dikén egész *Katalóniát* oda hagyták a' Frantzia seregek, és nagy részént az Olasz Országi Frantzia armádiához menni parantsoltattak.

Portugallia.

A' Brasiliai fejedelem (így neveztetik ezen Országnak korona örökösé *Brasiliáról* déli Amérikanak egy nevezetes tartományáról, mellyet *Américus Vespucius* talált fel 1497-dik elztendőben, minekutánna t. i. a' Spanyol szolgálatból a' Portugalliai szolgálatba által lépett volna) a' Spanyol királytól nyert hatalom mellett Jul. 21-dikén tartotta az arany gyapjas vitézi Rendnek szokott gyűllés napját, mellyben *d' Oyra Marchese* Spanyol követnek nyakába függesztette azon rendnek tzipimerét. (e).

(e) Már egyszer, de régecskén, le irtam az arany gyapjas vitézi Rendnek históriáját. Azoknak

Egy Portugalliai gesvader, melly egy linea hajóból, 2 fregáttából és 2 brigantinából áll, a' *Gibraltári* szoros tengerben darab időtől fogva vigyázó flottának felváltására küldetett. Ez a' flottátska három Velentzei hajót vett védelme alá, mellyek a' Marókkai Császár és Velentzei respublika közt támadt háborúság miatt el nem kerülheték volna a' Marókkai rabló hajóknak markáikat. Ezen Velentzei hajóknak egyikén vólt a' Portugalliai királyi hertzegeknek előbbi Tanítója *Francini del Zante is*, a' ki a' Brasiliai fejedelemnek engedelméből 1400000 *Rees* penzióval hazájába Velentze városába ment. A' Londoni udvar közbenjárása mellett ismét megújította a' Lissaboni udvar az Algiriai *Deyyal*, az az, fejedelemmel való békességét.

kedvekért, a' kik akkor a' Magyar Kurirt nem olvasták, nem sajnállom ismét, de csak röviden előadni. Deákúl Ordo aurei velleris, Franziaúl de la Toison d' Or, minden Európai vitézi rendek közt legnevezetesebb rend, mellybe csak a' nagy születésű, és különös érdemű férfiak vétettetnek bé. Jó Filep, Philippus Bonus, Burgundiai és Brabantziai hertzeg állította ezt fel 1430-ik esztendőben, Isabellával I János Portugalliai királynak leányával lett öszve hazasodásának alkalmatosságával. Máriának, méresz Károly Burgundiai hertzegnek leányának jussán a' Spanyól királyokra ment által ez a' vitézi Rend, és II Károly haláláig mindenkor a' Spanyól királyok vóltak annak nagy mesterei. A' Spanyól birodalom miatt támadott hosszú háborúságnak végződése után úgy egyeztek meg VI Károly Császár, és V Filep Spanyól király, hogy mind ketten nagy mestereik legyenek azon rendnek, és ezen jussón, mostan is mind a' Spanyól királyok, mind a' Fels. Austriai házból való Császárok birnak azon privilegiummal.

Nagy Britannia.

Ekként adgyák elő az Aug. 28-dikán költ *Londoni* levelek a' Fr. tengeri partokhoz küldetett flottátskának környülállásait. „Tegnap előtt indultak ki a' Fr. emigránsok a' *Portsmouthi* kikötő helyből, minekutánna a' *Brémerlehi* kikötő helyben nyugodott 50 teher hordó hajók, *Hervey* Admirális kormánya alatt, hozzájuk kaptolták volna magokat. Az *Artésiai* Gróf, 10 ezer Lajos aranyát vett magához, a' *Sarlotta* nevű linea hajóra ült, az egész eskadrénak fő vezérje pedig *Doyle* Generál a' *Jázon* nevű fregáttéra. Az *Arthuza* nevű fregattén 30 ezer font sterling kész pénz vagyon. Ennek az expeditiónak első fő tzellya az, hogy a' Rojalisták, és a' *Noirmoutier* szigete tengere közt való egyyességet fenn tartsa, hogy ekképen elegendő tábori eleségek legyenek nekik. A' hajókra ült Fr. tisztek között sokan vannak olyanok, a' kiknek szép örökségek vólt ennelötte K. Británniában, és az *Andegaviai* tartományban, a' kik a' Rojalisták corpusának organisátiójára, az az, jó lábra való állítására rendeltettek.

Charette Rojalista Generális egy tsomó irást küldött *de Grand Clofz* úr által kormányfőnkhez, a' ki is e' folyó hólnapnak 12-dikén indult ki *Charettének Bellevüei* kvártélyából; beszéli, hogy 60 ezer ember van készen parantsolattyára, a' kik közül 10 ezeren ugyan a' nyári takarodásban foglalatoskodnak, de azért még is minden szempillantásban készek a' fegyver fogásra. *Charette* Generális kiváltképen tábori munitzióért és alkalmas hadi tisztekért esedezett kormányfőnk előtt. Világosan meg írta a' respublikánusi Generálisoknak, hogyha tovább is agyon lövöldöztetik a' fogságba esett emigránsokat, ő is egyyül egyyig fel áldozza az általa el fogatandó patriótákat. —

A' jövő holnapban Amérikába indulandó számos hadi seregnek kormánya Lord *Mojrára* bízott a' kormányzó által, melly azt akarja, hogy egész erővel folytatasson ottan a' hadakozás az ellenség ellen. A' még hátra maradt emigráns seregek, és az Angliai lovasságnak nagy része is a' Fr. tengeri partokhoz fognak küldetui a' számokra bérben fogadott 50 nagy hajókon. Ismét 16 új lovas regimentet szándékozik a' kormányzó fel állítani. A' *XVIII Lajos* Fr. király néphez intézett proclamatiójából sok ezer nyomtatványokat nyomtattatott a' *Londoni* ministerium, a' mellyeket az *Artésiai* Gróf Frantzia Országba fog vinni 's ott ki osztogatni. A' *Quiberoni* szerentsétlen ütközetben fogságba estek közül egy hólnapi tömlöztre szententziáztattak azok, a' kik Fr. Országból lett ki költözésekkor még 16 esztendősek nem voltak. Az 1000 emigrált Fr. nemesek közül 188-án lövettek agyon. A' *Tripolisi Day* egy zsidót, és egy oda való jobbágyát, a' kik az Országban lévő pártosokkal leveleztek, és az Anglus Consul védelme alá adták magokat, ennek házából erőszakosan ki vitette, és rövid processusok után az egyiket fel akasztatta, a' másikat pedig elevenen meg égettette.

Hervey Admirálisnak eskadréje Aug. utolsó napján indult ki a' *Doyle* Generális vezérlése alatt lévő hadi seregekkel a' *Sz. Ilona* szigetéből a' Fr. tengeri partok felé. Meg válik, minémű kimenelelészen ezen expeditionának. A' test őrző gyalog seregnek 4 batallionnyai, mellyeknek kormánya *Stevens* Generál Majorra vagyon bízva, parantolatot kaptak a' *Portsmouthi* kikötő helybe való marsirozásra, holott 5 hétre való eleséget kell a' tiszteknek magoknak szerezni, mivel ha valamiképen háború támad az Anglusok és Spanyolok közt, *Gibráltálba* fognak küldetni. Hogyha pedig továbbá is állandó lejend e' két nemzet közt való békesség, Amérikába fog ez a' négy

batallion menni. Az oda rendeltetett *Abercrombie* Generális 22 ezer embert kíván azon expedi-tióra. A' Sz. *Domonkos* szigetében lévő Anglus seregek a' nagy szükség és éhség miatt nagyon vesztegettetnek a' sárga hideg által. *Grenádában* 47 Anglust öltek meg a' pártosok, 's azok közt az Anglus fő kormányozót, és több jó familiából származtakat is. *Julien Fiden*, származására nézve *Mulatta*, kormányozta a' pártosokat, 's ő is jelen volt az Anglusoknak meg ölettetésekkor.

Hyberniában, nevezetesen *Dublin* városában rút zenebona volt az ott fekvő regementek között, a' kik nem akarván az Országon kívül szolgálni, más idegen hatalmasságnak szolgáltyára rendeltettek. A' község is hozzájuk adván magát mind jobban jobban nevekedett a' zenebona, és valameddig ágyúk nem vonattak fel ellenek, meg nem akartak tsendesedni. — *Lord Bridport* arról tudósította a' Londoni kormányzékot, hogy egy-néhány bomba és tüzet okádó hajókat készítettek a' Frantziák a' *l' Orienti* kikötő helyben, a' *Belle Isle* mellett lévő Britanniai escadre ellen, és hogy a' *Quiberoni* fél szigetbe sok segítő seregeket küldöttek Fr. Országból. Két Fr. hajót vett el *Vliessinga* környékén a' *Minotaur* nevű Anglus hajó, úgymint a' *Victorieuse* és *Suffisante* nevű hajókat, az elsőbbön 12 ágyú és 136 ember, az utolsóbbon 14 ágyú és 96 ember voltak. Az elsőbb 21, az utolsóbb pedig 5 kereskedő hajóit vette el annakelőtte az Anglusoknak. A' 93-dik, 105-dik és 111 dik regementből való, és szabadsággal haza ment tisztek kemény büntetés alatt seregeikhez menni parantsoltattak. *O' Hara* Anglus Generális, a' ki is *Tulon* városának vizsgáló vételekor el fogattaatván, sokáig Fr. fogságban volt, a' Sz. *Domonkos* szigetének kormányozójává tétetvén, rövid idő múlva Amérikába fog menni az oda szándékozó flottán. Az antiministeriális újság levelek erőssen sürgetik azon levélnek közönségessé

tételét, mellyet a' Szerentsétlen *Sombreuil* Frantzia Gróf küldött *Wyndham* úrhoz, és a' mellyben *Warren* Admirálisra provocállya magát.

A' *Londonban* lévő Spanyol minister egy nótát adott bé Lord *Grenvillének*, mellyben sok okokkal meg mutatta, hogy a' Madritti udvar semmit el nem mulatott a' Frantziák ellen viselt hadakozásban; hogy nemtsak *Tulonnak*, hanem a' *Korsikai* szigetnek el vételében is segítette az Anglusokat; és hogy azért békéllett meg a' Frantziákkal, mivel ezek nagy előmenetelt tettek a' Spanyol Országi tartományokban, kiknek a' szövetséges hatalmasságok sem ellent nem álhattak, sem ellent állani nem akartak.

Igaz ugyan, hogy a' Frantziáknak *Belle-Isle* nevű szigetét még most is blokírozzák az Anglus hajók; hanem az is igaz, hogy az ott lévő Frantzia őrizetnek öthólnapra való provisiója vagyon.

Török Birodalom.

A' Bétsi, Pétersburgi és Londoni udvaroknak egymással való szoros alliántziájok nagyon figyelmetessé tette a' fényes Portát, 's attól tart, hogyha még most hamar nem is, de jövendőben ártalmára lehetnek. Erre való nézve mind hadi mind tengeri erejét öregbíti, seregeit a' fegyverben gyakoroltattya a' szolgálattyában vett Frantzia és Svékus tisztek által, és a' több Európai hatalmasságokkal, nevezetesen a' Frantzia respublikával, és a' Stokholmi udvarral szoros szövetségre akar lépni. Az elsőbbel subsidiális, avagy segítő traktát szándékozik tsinálni, és meg is egygyezett már avval néhány tikkelyekben. Azt is meg sajdították a' 'Konstántzinápolyban lakó Európai követek, hogy valamennyiszor a' *Reis-Effendivel* conferentziát tart a' Svéciai követ, mindannyiszor elsőben is a' Frantzia követtel *Ver-*

ninac polgárral szokott tanátskozni. *Godin*, a' vólt Fr. követnek *Descorchesnek* titoknokja *Smirnából* Bukarestbe fog menni Frantzia Consulnak. *Smirna* környékén még most is két kis eskadre, úgy-mint, egy Frantzia és egy Anglus járkálnak fel's alá, de még ekkorig üstökbe nem kaptak egymással. — *Ibrahim Bey* és *All-Effendi*, a' kik t. i. a' *Bétsi* és *Berlini* udvarokhoz való követségbe rendeltettek, még sem indúltak ki hazájokból.

Magyar Ország.

Egy Nagy Károlyban lakó tudós és nagy érdemű hazánkfia H. K. J. következő szép verseket szerzett *Jósef* fő hertzegnek Fels. Urunk testvérének, Magy. Országai Helytartói méltóságos hivatalyába e' folyó hólnapnak 21-dik napján lett bé iktatásának emlékezetére.

Gaudium

Gentis Hungaricae

In Adventu

Serenissimi Reg. Hered. Principis

Archi-Ducis Austriae

J O S E P H I

Dum Incltyti Reg. Hung. Locumtenentis

Honorem adiret

Mense Septembri Anno 1795.

Scriptit

Instituti Scholarum Piarum Provinciae Hungaricae Sacerdos, Arcadum Socius.

Festo quid potius die

— — — *faciam?* Horat.

Princeps! per populos Pannoniae cita
 Nuper fama tulit, (cui domus ardua
 Est sub caeruleo fornice siderum
 Rimis garrula perviis).

Gentis Te Hungaricae moribus, et fide
 Devotaque mori, stareque ferrea
 Et cultu Patrio, quem stabiles tenent
 Et sermone domestico.

Duci non aliter, quam trahitur thymo
 Per tempus placidum nectaris artifex
 Quando crure tenus prata perambulat
 Et dives solum odoribus.

O! Cives, hedera, florequae nexili
 Ornemus propere tempora sospites,
 Et dum iam in Patrios invehitur Lares,
 Dicamus bona carmina:

Salve Caesarei gloria sanguinis,
 Ac illustre decus Pannonici fori,
 Quem stipat Bonitas, et rubens Pudor,
 Illimisque Modestia.

Tu fortis cohibe prava moventium
 Ne pictis maculis versicolor dolus,
 Contemptus superum, ac impatiens regi
 Fervor, ne populum occupet.

Nescit culpa foro dum caput extulit,
 Depelli, monito obsistere pertinax,
 Nec virtus properat, cum semel excidit
 Reddi deterioribus.

Da Te supplicibus, da miseris Patrem
 Si Te sors hominum praestituit bono,
 Et musis facilem, ac Mercurialibus
 Da te praesidium Viris.

Hac arte, his studiis fama perennior
 Crescit, quam tepida sanguine laurea,
 Vel si Japonicum per fera praelia
 Jungas occiduo mari.

Haec dum concinimus, collibus abdita,
 Vocales sonitus ingeminat Dea,
 Et clamata iterat nomina Principis,
 Coelorum atria verberans.

Sensit Danubius laetitiae novam
 Undantis seriem, nec mora; fluctibus
 Impexas hilaris sustulerat comas,
 Stillantesque humeros aquis.

Testatusque sui gaudia pectoris,
 Crevit rura super, littoris immemor,
 Euxinoque mari nomina Principis,
 Blando murmure detulit.

Sed Cives! roseo gratior Hespero
 Regalis sobolis vultus adest! cito
 Effusi propriis sedibus urbium,
 Spes in Principe discite.

J e l e n t é s.

Aeternae memoriae *ALEXANDRI LEOPOLDI* Archid. Austr. Hung. Palatini arduis nati, solertis, strenui, Caesari, Augustae, a regia stirpe Fratribus, Sororibus, firmante in dubiis consilio, suavitate sodaliti, generosa indole, pectore fraterno gratissimi, de Republica adsiduis ad incrementa studiis ultra amplissimam expectationem promeriti, cari absque gentis discrimine omnibus, maxime Pannonum ordinibus, summis, imis. *Talem Themis optima, talem Relligio, talem regno Bellona petebat. Sant. — Viennae Austriae. Typis Thad. Schmidbaueri 1795.*

Illy tzím alatt, Néhai *Sándor Leopold* Királyi Fő Hertzeg kedves Palatinusunknak életét 's halálát, velős és gyönyörű deáksággal írta le *Bétsben* ugyan azon nagy tudományú udvari Tanátsos úr, a' kit néhai *II Fridrik* Pruszfiai király' halálára készített lapidáris stilusú munkájáról esmér már és betsül *Európa*. Kissebb és nagyobb formában nyomtatódott ki az elő adott

tzímű munka. A' kissebb, úgymint nyóltzad formában lévönek 15 xr. az árra. A' nagyobb formájú nyomtatás vagy *in folio* öt árkusra, kellemetes betűkkel, Velin-papirosra, két igen derék képekkel, mellyeket a' *Bétsi* rajzoló Akadémiának Directora *Füger* úr gondolt 's rajzolt; rézre pedig *Bartsch* úr mettzett ki, a' Császári Bibliothékának főbb Tisztjei között egy. Bé is van már kötve szép világos-kék papirosba, melly színrel tzelozás vagy, néhai Palatinusunk' Magyarlovasseregmentjére. A' levelek' szélei aranyozottak. Egy ilyen exemplárnak az árra egy forint. Lehet találni, valamint a' kissebb formájút is *Budán*, *Pesten*, és másutt is egész Magyar Országban, minden nevezetesebb könyvárosoknál.

* * *

A' Tek. *Bihar Vármegyében* fekvő *Diószeg* uradalom részéről tudtára adatik a' Publikumnak, hogy abban lévő uraság nyóltz kórtsmai, 12 örölő malmai, mellyek közt a' három vízi malom, három görög bolytai, a' hidaknak vámjai, mézárshékjai, országos és héti vásárok jövedelmei, 10 esztendőkre a' többet ígérönek fél esztendei előrelizetéssel árendába fognak botsáttatni. — E' mellett vagynak azon uradalomban 200 szarvas marha, és 540 sertés eladó; nem különben egy olly árendába adatandó tó, mellyből esztendönként 600 mázsa *sodát* az az, szék söt ki lehet főzni. —

Ezen uradalom kotyavetye által árendába lejendő adatásának első terminusa jövő Octóbernek 1-ső; 2-dik terminusa ugyan azon hólnapnak 23-dik; 3-dik terminusa pedig Novembernek 5-ik napjára határozott meg. A' kiknek tehát kedvek lészzen a' fent nevezett uradalombéli beneficiumoknak árendába való vételére, jelennyenek meg a' nevezett terminusokra. A' kik az árendának fel tételeiről bővebben akarnak értekezni, jelentsék magokat írásaik által vagy *Székelyhidon* lakó *Papanek* fiskális úrnál, vagy *Gróf Sternberg* Adám titoknokjánál, *Diószegen* lakó *Jablonka Jabab* úrnál.